

Metodická poznámka k indexu spotrebiteľských cien za apríl 2020 (vplyv Covid19)

V dôsledku pandémie koronavírusu (COVID -19) platili počas apríla osobitné vládne opatrenia, ktoré obmedzili pohyb osôb a uzatvorili predajne (s výnimkou potravín, drogérii, lekární, predajní pohonných látok) a vybrané prevádzky služieb, čo malo priamy vplyv na spotrebu domácností a na index spotrebiteľských cien. Tradičné zisťovanie cien tovarov a služieb bolo v apríli výrazne obmedzené.

V tejto situácii Eurostat stanovil metodické usmernenia pre riešenie harmonizovaného cenového indexu (HICP), pričom výpočet sa riadi týmito hlavnými zásadami: stabilita váh HICP počas sledovaného roka; pokrytie všetkých cenových indexov štruktúry ECOICOP; minimalizovanie počtu imputovaných (dopočítaných) indexov. Nezistené ceny z dôvodu uzavretých predajní a prevádzok služieb a zastavenia terénnych zisťovaní majú byť nahradené cenami z iných dostupných zdrojov, napr. internetové stránky predajní, telefonické a e-mailové zistenia, scanner data.

V prípade nedostupnosti cien ich treba imputovať. Použitie imputačných metód je odôvodnené tým, že aj pri sťaženom zostavovaní CPI a HICP je potrebné zachovanie dlhodobých časových radov cenových indexov, medziročných vývojov a zabezpečenie výpočtu hlavne vyšších agregátov celej štruktúry klasifikácie ECOICOP a súhrnného indexu.

ŠÚ SR použil pre výpočet indexov za potraviny a za alkoholické nápoje náhradné dátové zdroje - scanner data. V ostatných odboroch sa pri imputovaní nezistených cien použila metóda dopočítania cien aplikovaním medzimesačného indexu z predchádzajúceho roku (apríl 2019/ marec 2019) na cenu z marca 2020 ako aj metóda „carry forward“, t. j. priame použitie marcovej ceny ako aprílovej.

Ceny v spotrebnom koši, ktoré sa štandardne zisťujú z dostupných cenníkov a webových portálov, z administratívnych zdrojov boli rovnakým spôsobom zisťované aj v apríli. Ide o veľkú časť položiek, napr. v odbore bývania (ceny vodného, stočného, energií a iné), internetového nákupu, poistenia, motorových vozidiel, telekomunikačných služieb, finančných a právnych služieb, farmaceutických výrobkov.

Príslušné dokumenty Eurostatu nájdete [TU](#)